

**energiavirasto
energimyndigheten**

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 31.01.2023

Dokumentet är daterat: 31.01.2023

The document is dated: 31.01.2023

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Juuso Saloniemi

Pvm / Datum / Date: 31.01.2023

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Veli-Pekka Saajo

Pvm / Datum / Date: 31.01.2023

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Jakelun mukaan

Maakaasuliiketoimintojen eriytettyjen tilinpäätösten kaava ja sisäiset erät

Lainsäädäntö

Maakaasumarkkinlain (587/2017, myöhemmin MML) 60 §:n mukaan:

Maakaasualan yrityksen on eriytettävä maakaasuverkkotoiminta, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toiminta, maakaasun myyntitoiminta ja maakaasun varastointitoiminta toisistaan sekä maakaasualaan kuulumattomista liiketoiminnoista.

Verkonhaltijan on eriytettävä siirtoverkkotoiminta ja jakeluverkkotoiminta.

Jos maakaasualaan kuulumaton liiketoiminta on vähäistä, tällaista vähäistä liiketoimintaa ei tarvitse eriyttää maakaasun myyntitoiminnasta. Toiminta katsotaan vähäiseksi, jos sen liikevaihto ei ylitä 10 prosenttia maakaasun myyntitoiminnan liikevaihdosta.

MML 66.1 §:n mukaan:

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) perusteista, joiden mukaan tulot ja menot sekä tase-erät kirjataan eri liiketoiminnoille;
- 2) perusteista, joiden mukaan yksittäistä maakaasuliiketoimintoa koskevat tulot ja menot sekä tase-erät kirjataan;
- 3) yhteisten tulojen ja menojen sekä tase-erien kirjaamisesta eri liiketoiminnoille;
- 4) eriytettyjen tuloslaskelmien ja taseiden sekä verkkonhaltijan tuloslaskelman ja taseen kaavasta;
- 5) eriytettyihin tilinpäätöksiin sekä verkkonhaltijan tilinpäätökseen sisällytettävistä lisätiedoista;
- 6) eriytettyjen tilinpäätösten sekä verkkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan ja varastointilaitteiston haltijan tilinpäätöksen toimittamisesta Energiavirastolle.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (1306/2019, myöhemmin TEM:in eriyttämisasetus) 2.1 §:n mukaan:

Maakaasuliiketoimintojen eriytetyissä tilinpäätöksissä on esitettävä ainakin liitteessä olevan kaavan mukaiset erät.

Tilinpäätöskaava

Energiavirasto on havainnut vuosittain tehtävien eriytettyjen tilinpäätösten tarkistusten yhteydessä, että kaikki maakaasuverkkoyhtiöt eivät ole ottaneet eriytetyissä tilinpäätöksissään käyttöön TEM:in eriyttämisasetuksen liitteessä olevan kaavan mukaista tilinpäätöskaavaa. TEM:in eriyttämisasetuksen 2 §:n mukaan eriytetyissä tilinpäätöksissä tulee esittää vähintään kaavan mukaiset erät. Jos yhteisö tai laitos laatii tilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, eriytettyjen tilinpäätösten tuloslaskelmassa on esitettävä ainakin kaavassa asteriskilla (*) merkityt erät.

Energiavirasto edellyttää, että eriytetyissä tilinpäätöksissä esitetään TEM:in eriyttämisasetuksen kaavan mukaiset erät. Kaava on yhtenevä Energiavirastolle toimitettavan vuosittaisen tilinpäätöstietolomakkeen kanssa, ja kaavan käyttö helpottaa siten myös tietojen ilmoittamista. Kaavaa on mahdollista täydentää tarvittavin osin.

Sisäiset erät

TEM:in eriyttämisasetus (1306/2019) kumosi kauppaja- ja teollisuusministeriön asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (222/2005, myöhemmin KTM:n eriyttämisasetus). KTM:n eriyttämisasetuksen 5 §:ssä sisäisistä eristä säädettiin seuraavasti: Eriytettyjen liiketoimintojen välisiä tuottoja ja kuluja sekä liiketoimintojen keskinäisiä saamisia ja velkoja ei vähennetä eriytetyistä tuloslaskelmista ja taseista. TEM:in eriyttämisasetuksessa sisäisiä erää koskeva pykälä on poistettu.

TEM:in eriyttämisasetukseen liittyvässä muistiossa Ehdotus työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (s. 2) todetaan, että *Voimassa olevan 4 §:n mukaisesti eriytetyille maakaasuliiketoiminnoille suoraan kohdistettavissa olevat tuotot ja kulut sekä varallisuus- ja pääomaerät tulee kirjata suoraan asianomaisen liiketoiminnan eriytettyyn tilinpäätökseen sekä liiketoimintojen yhteiset erät kohdistaa asianomaisille liiketoiminnoille ensisijaisesti aiheuttamisperiaatteen mukaisella*

kohdistamisperusteella tai jos sellaista ei ole löydettävissä, liiketoiminnan laajuuteen perustuvalla jakoperusteella. Kun erät on kohdistettu suoraan oikeille liiketoiminnoille, ei sisäisten erien käytölle ole olemassa tarvetta, kun kaikki kulut ja tuotot sekä tase-erät kohdennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti todellisten kulujen ja tuottojen perusteella.

Energiavirasto on tilinpäätösten tarkistusten yhteydessä havainnut, että jotkut yhtiöt ovat jatkaneet sisäisten erien esittämistä eriytettyillä tilinpäätöksillä. Sisäisiä eriä ei tule esittää eriytettyillä tilinpäätöksillä. Eriytettyjen tilinpäätösten tuloslaskelmien ja taseiden tulee yhdessä täsmätä koko yhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Vuoden 2021 tilinpäätöksissä vielä esitetyt sisäiset erät tulee purkaa (kahdenkertaisen kirjanpidon periaatteeseen perustuen) eriytetyiltä tilinpäätöksiltä oma-aloitteisesti tilikauden 2022 tilinpäätöksessä. TEM:in eriyttämisasetuksen 2.2 §:n mukaisesti myös vertailutietoa on oikaistava vastaavasti. MML 63.3 §:n mukaisesti muutoksesta on lisäksi tehtävä selvitys eriytetyn tilinpäätöksen yhteydessä. TEM:in eriyttämisasetuksen 6.1 §:n 4. kohdan mukaan selvityksen tulee sisältää tilikauden aikana tehdyt muutokset, niiden perustelut sekä muutoksen vaikutukset.

Energiavirasto tulee vuoden 2023 aikana seuraamaan tilannetta ja käynnistämään oma-aloitteisen tutkinnan, mikäli sisäisten erien käyttö jatkuu eriytetyissä tilinpäätöksissä.

Liitteet	Liite 1 Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (1306/2019) liitetiedon mukaiset eriytettyjen liiketoimintojen tuloslaskelma- ja tasekaavat
Jakelu	Maakaasun jakeluverkonhaltijat Gasgrid Finland Oy

Liite 1 Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (1306/2019) liitetiedon mukaiset eriytettyjen liiketoimintojen tuloslaskelma- ja tasekaavat

Eriytetyn liiketoiminnan tuloslaskelmakaava

1. LIIKEVAIHTO

2. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos

3. Valmistus omaan käyttöön*

4. Liiketoiminnan muut tuotot

5. Materiaalit ja palvelut

a) Aineet, tarvikkeet ja tavarat

aa) Ostot tilikauden aikana*

aaa) Häviöt*

aab) Verkkotoiminnan muut kaasunostot

aac) Muut ostot tilikauden aikana

ab) Varastojen muutos*

b) Ulkopuoliset palvelut

ba) Verkkopalvelumaksut*

bb) Muut ulkopuoliset palvelut

6. Henkilöstökulut*

a) Palkat ja palkkiot

b) Henkilösivukulut

7. Poistot ja arvonalentumiset

a) Suunnitelman mukaiset poistot

aa) Suunnitelman mukaiset poistot liikearvosta

ab) Suunnitelman mukaiset poistot maakaasuverkon hyödykkeistä*

ac) Suunnitelman mukaiset poistot muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä

b) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä

- ba) Arvonalentumiset maakaasuverkon hyödykkeistä*
- bb) Arvonalentumiset muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä
- c) Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

8. Liiketoiminnan muut kulut*

- a) Verkkovuokrat ja verkon leasingmaksut*
- b) Muut vuokrakulut*
- c) Muut liiketoiminnan muut kulut

9. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)

10. Rahoitustuotot ja -kulut

- a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä*
- b) Tuotot osuuksista omistusyhteisyryksissä
- c) Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista
 - ca) Saman konsernin yrityksiltä*
 - cb) Muilta
- d) Muut korko- ja rahoitustuotot
 - da) Saman konsernin yrityksiltä*
 - db) Muilta
- e) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista
- f) Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista
- g) Korkokulut ja muut rahoituskulut
 - ga) Saman konsernin yrityksille*
 - gb) Muille

11. VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ

12. Tilinpäätössiirrot

- a) Poistoeron muutos

- aa) Maakaasuverkon hyödykkeistä
- ab) Muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä
- b) Vapaaehtoisten varausten muutos
- c) Konserniavustus

13. Tuloverot

14. Muut välittömät verot

15. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

Jos yhteisö tai laitos laatii tilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, eriytettyjen tilinpäätösten tuloslaskelmassa on esitettävä ainakin kaavassa asteriskilla (*) merkityt erät.

Eriytetyn liiketoiminnan tasekaava

VASTAAVAA

A Pysyvät vastaavat

I Aineettomat hyödykkeet*

- a) Liikearvo*
- b) Maakaasuverkon aineettomat hyödykkeet*
- c) Muut aineettomat hyödykkeet
- d) Ennakkomaksut

II Aineelliset hyödykkeet*

- a) Maakaasuverkon aineelliset hyödykkeet*
- b) Muut aineelliset hyödykkeet
- c) Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

III Sijoitukset*

B Vaihtuvat vastaavat

I Vaihto-omaisuus*

II Saamiset*

a) Pitkäaikaiset saamiset*

aa) Myyntisaamiset

ab) Siirtosaamiset

c) Muut saamiset

b) Lyhytaikaiset saamiset*

ba) Myyntisaamiset

bb) Siirtosaamiset

bc) Muut saamiset

III Rahoitusarvopaperit

IV Rahat ja pankkisaamiset

VASTATTAVAA

A Oma pääoma*

I Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma

II Ylikurssirahasto

III Arvonkorotusrahasto

IV Muut rahastot

a) Liittymismaksurahasto*

b) Muut muut rahastot

V Edellisten tilikausien voitto (tappio)

VI Tilikauden voitto (tappio)

B Tilinpäätössiirtojen kertymä

a) Poistoero

aa) Poistoero maakaasuverkon hyödykkeistä

ab) Poistoero muista hyödykkeistä

b) Veroperusteiset varaukset

C Pakolliset varaukset*

D Vieras pääoma

a) Pitkäaikainen vieras pääoma

aa) Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma*

aaa) Velat annetuista konserniavustuksista*

aab) Muut velat saman konsernin yrityksille *

aac) Muu pitkäaikainen korollinen vieras pääoma

ab) Pitkäaikainen koroton vieras pääoma

aba) Velat annetuista konserniavustuksista*

abb) Muut velat saman konsernin yrityksille

abc) Palautettavat liittymismaksut

abd) Muu pitkäaikainen koroton vieras pääoma

b) Lyhytaikainen vieras pääoma

ba) Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma*

baa) Ostovelat

bab) Velat annetuista konserniavustuksista*

bac) Muut velat saman konsernin yrityksille*

bad) Siirtovelat

bae) Muut velat

bb) Lyhytaikainen koroton vieras pääoma*

bba) Ostovelat

bbb) Velat annetuista konserniavustuksista*

bbc) Muut velat saman konsernin yrityksille*

bbd) Siirtovelat

bbe) Muut velat

Jos yhteisö tai laitos laatii tilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, eriytettyjen tilinpäätösten taseissa on esitettävä ainakin kaavassa asteriskilla (*) merkityt erät.